

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1938/2019
14.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зоране Делибашић, председника већа, Гордане Комненић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Станојевић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Алекса Вукајловић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2064/18 од 13.07.2018. године, у седници одржаној 14.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2064/18 од 13.07.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П 658/17 од 13.11.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцима на име дуга плати износ од 64.000 евра са законском затезном каматом утврђеном у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање, увећане за 8% поена, почев од 01.01.2009. године до исплате, у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС у месту плаћања на дан исплате. Ставом другим изреке, обавезани су тужиоци да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплате износ од 676.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2064/18 од 13.07.2018. године, ставом првим изреке одбијене су као неосноване жалбе странака и потврђена је првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде другостепеног суда, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04, 111/09, 36/11, 72/11), који се у овој парници примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11 ... 55/14), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона па нема ни повреде из члана 361. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, поступак у овој правној ствари покренуо је сада пок. ГГ који је у току поступка преминуо. Након окончања оставинског поступка поступак у овој правној ствари су преузели његови наследници син АА и кћер ББ, коју је као малолетну заступала законска заступница мајка ДД. У току поступка тужила ББ је постала пунолетна. Правни претходник тужилаца сада пок. ГГ и тужени ВВ су рођена браћа по оцу, који су своје имовинске односе након смрти оца у погледу парцеле кп. .../... КО ... на којој се налазила кућа регулисали поравнањем које су закључили пред Општинским судом у Чачку у предмету Р. 41/97 дана 30.06.1998. године. Поравнање није спроведено у катастру непокретности због неплаћеног пореза па се према препису поседовног листа број ... КО ... као власници наведене парцеле и даље воде правни претходник тужилаца ГГ из ... на 5/6 идеалних и тужени ВВ из ... на 1/6 идеалних. Пошто је кућа била у лошем стању у њу је требало доста да се улаже, па се правни претходник тужилаца ГГ обраћао Агенцији за промет непокретности ради продаје. Тужени је предложио да се кућа прода тако што ће се закључити уговор са неким инвеститором, па је предложио да то буде фирма „...“ ДОО. Након обављеног разговора са власником наведене фирме који је био заинтересован за градњу, заступник фирме је обавила разговор са правни претходник тужилаца ГГ. Након постигнутог договора да правни претходник тужилаца добије два стана а тужени један стан са гаражама заступник је саставила предуговор, а потом и уговор. Дана 16.10.2006. године правни претходник тужилаца ГГ и тужени као продавци закључили су уговор о купопродаји са предузећем ДОО „...“ из Чланом 4. уговора продавац и купац сагласно су утврдили цену непокретности у укупном износу од 132.000 евра. Чланом 5. регулисан је начин плаћања. Купац се обавезао да продавцу ГГ преда два стана различитих површина и гаражу као и износ од 27.628,40 евра. Предајом у својину и државину једне стамбене јединице у површини од 60,12 м² стан број ... на спрату и једне подземне гараже површине 13,48 м² купац се обавезао да преда продавцу ВВ и да му исплати 5.836,40 евра у динарској противвредности. Уговори су оверени пред Општинским судом у Чачку под бројевима Ов. .../... дана 18.10.2006. године за тужиоца ГГ и за туженог ВВ пред Општинским судом у Чачку под бројем .../... од 26.04.2007. године. Након закључених купопродајних уговора тужилац је постао власник два стана, а тужени власник једног стана.

Међу странкама је учињено неспорним да је тужени са правним претходником тужилаца своје имовинске односе регулисао закључењем поравнања и да му је тужилац исплатио износ од 16.500 ДМ на име 1/6 дела имовине коју је наследио од оца.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су одбили захтев тужилаца као неоснован.

Ревизијом се неосновано указује на погрешну примену материјалног права и правила о терету доказивања из члана 223 ЗПП. Наиме, по члану 223. став 2. ЗПП,

странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, ако законом није друкчије одређено.

Према члану 262. поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи. Према члану 26. ЗОО уговор је закључен кад су се уговорне стране сагласиле о битним састојцима уговора.

У конкретном случају тужиоци морају да докажу својство повериоца (на њима лежи терет доказивања) у смислу члана 262 ЗОО, зато што тврдње на којима заснивају то својство нису учињене неспорним. Дакле, на тужиоцима је био терет доказивања спорних тврдњи на којима су засновали постојање и садржину поверилачког односа према туженом, односно тврдњи да је између правног претходника тужилаца и туженог постигнут усмени договор о уступању или продаји предметног стан туженом уз обавезу исплате уговорене цене у висини од 64.000 евра за период од 10 до 15 година сагласно члану 26 ЗОО као и да тако уговорени износ није исплаћен сагласно постигнутом усменом договору правном претходнику тужилаца.

По оцени Врховног касационог суда, супротно наводима ревизије за доказивање постојање усменог уговора између правног претходника тужилаца и туженог у конкретном сагласно члану 223 ЗПП, није довољно што је чињеница да је правни претходник тужилаца био једини и искључиви власник спорне катастарске парцеле учињена неспорном нити чињеница да је правни претходник тужилаца једини потписао предуговор који је касније довео до закључења спорног купопродајног уговора на основу ког је тужени постао власник спорног стана изграђеног на тој парцели.

Напротив, тужиоци у циљу доказивања својих тврдњи су морали приложити и предложити релевантне доказе којим би се уверљиво разјаснило постојање усменог споразума и због чега је дуговање туженог по том основу управо уговорено у утуженом износу да би се могао оценити однос узајамних давања, што је у конкретном случају изостало. Услед изостанка таквих доказа тужилаца којим би се ближе одредио основ и садржина уговорених обавеза, није доказана ни сагласност правног претходника тужилаца и туженог о битним елементима усменог споразума у смислу члана 26 ЗОО, па тиме ни својство тужилаца као поверилаца у смислу члана 262 ЗОО, сагласно тврдњама тужбе.

Имајући у виду наведено, као и да је из резултата спроведеног доказног поступка несумњиво произашло утврђење да је тужилац лично инсистирао да туженом припадне купопродајним уговором стан који је он лично одредио и поред упозорења на правне последице таквог располагања, а које иде у прилог доказаности тврдњи туженог да је спорни стан правни претходник тужилаца поклонио туженом (да је располгао бестеретно у корист туженог), то је супротно наводима ревизије, нижестепеним одлука правилно примењено правило о терету доказивања применом члана 223 ЗПП када је одлучено одбијањем тужбеног захтева.

Како се осталим наводима ревизије понављају наводи из жалбе, а који су били предмет правилне оцене другостепеног суда, исти су оцењени као неосновани и без утицаја на другачије одлучивање у овој правној ставри.

Из наведених разлога, применом члана 405. ЗПП („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09, 36/11, 72/11) одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Зорана Делибашић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић